

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. december 7. vasárnap

87. szám.

A CSELÉDÜGY.

E mindig aktuális kérdést most még aktuálisabbá teszi az a körülmény, hogy a magyar urinők országos egyesülete egy nagyobb szabású társadalmi mozgalmat indított meg a cselédügy rendezése és a cselédtörvénynek a megváltozott életviszonyoknak megfelelő módosítása tárgyában.

Tény az, hogy mindinkább az amerikai állapotok felé közeledünk, a cseléd — mert ritkább — drágább lesz, s hova-tovább odajutunk hogy valóságos luxusszámba megy a cselédtartás. A jelenségek okait kutatni hosszas fejtegetésekre vezetne, de a tényre rámutatva közérdekűnek véljük közölni azokat az általános irányelveket, melyeket a magyar urinők országos egyesülete a cselédtörvény módosítása tekintetében követendőnek vél.

Azzal az irányelvek, melyek szerint az egyesület a cselédkérdést az egész országban a azonnal megoldhatónak véli a következők lennének:

1. Minden cselédkönyv arcképes igazolvánnyal látandó el, amely minden 5 évben ujjal cserélendő ki. (Ez a visszaélések ellen igen szükséges, ha netalán egy-egy ilyen könyv elveszik.)

2. Minden cseléd köteles magát orvosi vizsgálatnak alávetni. (Mínt hogy a tapasztalat sok szomorú példával szolgált arra, hogy beteges és fertőző betegségekben lévő, de külsején észre nem vehető egyének a családban főleg a gyermekek voltak veszes hatással.)

3. A már szervezett gyakorlati vizsgáló bizottság előtt köteles mindenki, aki először szegődik el, vizsgát tenni azon szakokból, amelyre vállalkozik. Az ezen alapon megállapított fokon álló minősítése szerint kapja havi bérét is, amelyet a törvény szab meg, illetve belügymin. rendelet irányít.

4. Minden cseléd köteles a cselédnyugdíjintézetbe beiratkozni, amely összeget maga a cselédtartó köteles ellenőrizni, hogy befizettségük.

5. Mínt hogy a mai cselédtörvény az olyan cselédnek, aki lop, erkölestelen, vagy egyéb nagy hibával terhelt, nem engedi, hogy ezen hibák a könyvbe irassanak, azért csak annyi lesz a könyvbe bevéve, hogy a jegyzetek rovatába három csillaggal jelölheti az illető ezen minőségét. Aki óvatos és kutatja a három csillag értelmét, az rendőrségen egy bizalmas rovatban kívánatra megtekintheti.

(Ezen pont alatt beadott s a rendőrségen őrzött jegyzetek valótlansága esetén az illető nemcsak nagy pénzbírságot, de még fenyítést is kap. Ez

azért szükséges, mert akadátnak olyan malitíozus asszonyok, akik e téren hátráltat nem ismerve, ki tudja mi okból, kompromitálnák a szegény cselédet; — de viszont lennének olyan cselédek, akik csak kárára lévén a családnak, legalább ettől megkíméltetnek.)

6. Minden szolgálatot tévő cselédnek minden második vasárnap van kimenője és azon a héten, ahol kimenője nincsen, egy délutáni szabadja van a hét egyik megállapított napján, hogy így magának esetleg szükségleteit bevásárolhassa vagy a délutánt saját holmijának javítására, foltozására és tisztántartására fordíthassa.

7. Aki a cselédet elcsalja, az igen erős pénzbüntetésben, esetleg elzárásban részesül.

8. Azon cseléd, aki a család belső dolgairól mende-mondákat híresztel és annak családi életét megkeseríti, az rágalom címen szintén erős pénzbüntetést vagy elzárást szenved. — De azon asszony is, aki cselédjétől tulfezsített munkát kíván vagy méltatlan elbánásban részesíti, szintén büntetés terhe alá tartozik. — Mindkét esetben a hatóság van hivatva azt bizonyítani hogy alapos-e a vád.

9. Azon cseléd, aki a családban egyfolytában 10 évet szolgál, az már végkielégítésben részesül a nyugdíjintézetből és dicséret levelet kap a hatóságtól. Azon cseléd, aki 20—30 évet tölt el egy családnál, az már nemcsak rendszeres nyugdíjat, de kitüntetést és jutalmat is kap.

10. Mínt hogy a cselédek legbiztosabb megrontója a cselédtartók tulságos bizalmas közlése és ennek titokbantartás kívánata, ezen bizalmaskodás a legtöbb esetben zsarolásra, hazugságra, ravasz-ságra, lopásra, csalásra, ravasz fondorlatokra és erkölestelen életre s ezek által a családi élet felfordulásra vezetnek

*

Kétségtelen, hogy ebben a tervzetben nagyon sok életrevaló eszme van, de ha attól a cselédmizériák megszűnése nem is várható, mindenesetre a viszonyok szanalása remélhető. A gazdasági helyzet hozza magával azt, hogy a nőmunkások inkább a gyári és ipari üzennél való alkalmaztatást keresik, egészen egyszerűen azért, mert azt jövedelmezőbbnek ítélik meg, a másik ok pedig a kivándorlás, mely nemcsak férfimunkásokban, de nőmunkásokban és különösen cselédekben sok munkatérőt von el. Ezek az állapotok törvényes intézkedésekkel változtatni nem lehet, de az bizonyos, hogy egy jó és

humánus cselédrendtartás a bajokat mindenesetre csökkenteni fogja, miért is a növegyesület mozgalmát örömmel üdvözöljük.

A tisztviselők minősítése.

Az igazságügyi Közlöny november havi száma közli az igazságügyminiszternek a kir. bírósági és kir. ügyészségi személyzet szolgálati minősítése tárgyában kibocsátott rendeletét, melynek alapelveiről már Vadász államtitkár nyilatkozatot is tett a bírák és ügyvédek temesvári együttes gyűlésén, s az ott általános helyesléssel találkozott.

A rendelet megszünteti az eddig fennállott egyéni minősítés rendszerét a bírakkal szemben és végérvényes minősítésüket bizottságra, még pedig a királyi ítélőtáblák és a királyi Curia elnökségére bizza. Az egyéni minősítés az ügyészség tagjaira, valamint a segéd- és kezelőszemélyzetre nézve csupán azért marad meg, mert a személyzet minden tagjának tevékenységét ismerő bizottságok alakítása nehézségekbe ütköznék.

A szolgálati minősítés igazságosságának biztosítása végett megszünteti a rendelet a minősítésnek titkosságát és megengedi, hogy végérvényes minősítéséről bárki kérelmére értesítést kaphasson, sőt elrendeli, hogy a kijavításra szoruló minősítés az érdekelttel hivatalból közöltessék. Az új rendelet eképen mindazokat a panaszokat orvosolni igyekszik, melyek a minősítésnek eddig fennállott rendszere ellen ugyszólván állandóan napirenden voltak.

De az igazságügyminiszter rendelete csak kezdete annak a nagy változásnak, melynek ezen a téren — a közel jövőben — be kell következnie. Mindenekelőtt szükséges, hogy Balogh miniszter példáját a többi ressort-miniszter is kövesse, mert nemcsak a justícia tisztviselőit keserítette el az a sok anomalia, ami a hivatalnokok minősítése körül lábra kapott, hanem sanyalódnak ez alatt a többi tisztviselők is.

A titkos minősítés eltörlése és az egyéni védelem megadása mellett nagyon fontos végre az a körülmény is, hogy előléptetések-nél és kinevezéseknél a jobb minősítés következetesen figyelembe vétessék, különben nincs semmi értelme a tisztviselői kvalifikálásnak. Erre pedig azért is van szükség, hogy a tisztviselőkben az ambíció tüze soha ki ne aludjék és köztük a nemes verseny folytán élesztessék.

F.—

UJ VALLÁS.

Az ember, hogy higgyen, mindig emberfelettit keres, s ha ezt csak mende-mondákban találja is meg, hajlandó annak jobban hinni, mint amiről eddig tanult s amit alapigazságokon bizonyítottak be a filozófok.

Arról ad hirt egy külföldi ujság, hogy Párisban a mult hónapban egy egészen új vallás templomát avatták fel. Uj vallás Belgiumban keletkezett és most immár Párisban is van temploma. A vallás követői *antoinisták* nevezik magukat. Ennek az elnevezésnek az a magyarázata, hogy egy *Antoin* nevű belga szénmunkás — aki egy évvel ezelőtt meghalt — ismernek el vallásalapító profétájuknak.

Ez a munkás is ott élt Belgiumnak azon a részén, melynek jóformán egyetlen kereseti forrása: a szénfejtés. Ő is csak egyszerű munkás volt, aki azonban egy szép nagyon hipnotikus erőt fedezett föl magában és csakhamar prédikálni kezdett — ráolvasással.

Noha Belgiumban roppantul erős a katolicizmus, rövid idő alatt mégis több mint 30,000 ember szegődött az új profétához, kinek az a legfőbb mondása: az emberiségnek csak az erős hit segíthet.

Az új vallás áterjedt a francia határon és csakhamar Párisban is akkora hitközség keletkezett, hogy templomot tudtak építeni. A templom modern stílusú épület, hasonlít a református templomokhoz s homlokzatán arany betűkkel ragyog ez a felírás: *Culte Antoiniste.*

A templom felavatása alkalmával lejátsozták mindazok a csodálatos jelenségek, melyek már a középkorban is emlékeztetést tettek egy-egy szent pillanatot. Az új templomban is ott volt az a bizonyos magával lehetetlen asszony, ki már hosszú évek óta képtelen egyetlen mozdulásra és kit a templomba is tolószéken gurítottak el. Mire azonban Antoinné a széken elvégezte áhítatos ünnepi megnyitóját, a szerencsétlen beteg, tehetetlen asszony, egyszerre meggyógyult és vidáman mozgatta kezét és lábát. Szóval csoda történt. Ezen az asszonyon kívül — az avatás krónikája szerint — volt még igen sok más olyan ember is, aki betegen ment be a templomba, ahonnan egészségesen távozott.

HIREK.

FERENC-napja. Szerdán, f. hó 3-án volt Xav. Ferenc napja. Ezen a napon városunk notabilitása közt *Meggyesi Fekenc* főgimnáziumi igazgató, *Rehák Ferenc* törvényszéki bíró stb. ülték meg névnapjukat. Az illetők barátai és kartársai vidám névnap hangulatban ünnepelték meg a szívélyes vendégfogadó házigazdákat.

Mikulás. Pénteken este újból végig járta a falvakat és városokat az öreg Mikulás — a rossz gyermekek réme, a jó gyermekek várvárait öröme, virágcsokrot, illetve ajándékokat osztogatva. Vajjon a mai gyermekek hisznek-e még ebben az ártatlan mesében?

A tartalékos tisztek téli tanfolyama. A hadvezetőség országszerte szervezte a tartalékos tisztek továbbképző tanfolyamait. Városunkban f. hó 3-án nyílt meg ez a kurzus. A hallgatók hetenkint egyszer gyülekeznek össze a 6. gyalogezred laktanyahelyiségében. Az előadásokat *Hahné Rudolf* őrnagy, hadkiépzőparancsnok tartja.

Harc a tüdővész ellen.

Ritka ma már az olyan család, melynek egyik-másik tagját ne a tüdővész vitte volna sírba. A milyen régi az emberiség, annyi idő óta folytatód az harcot ezzel az álatomos ellenségével, a nélkül, hogy sikerült volna az embernek a döntő csatát elnyernie. Előrehaladott tüdővésznek nincs orvossága. Mégis voltak már esetek az ellenkezőjére; de csakis aban az esetben, mikor még a betegség kifejlődésben volt. A tüdővész könnyen elárulja magát és ha valamely hurutos bántalom nem eszikken, illetve köhögés nem szűnik, ilyenkor nagyon elővigyázatosaknak kell lennünk.

Megszűnt utlevélkényszer. A belügyminiszter rendeletileg megszüntette a balkáni háború miatt szükségessé vált utlevélkényszert. December 5-étől kezdve tehát visszaáll a régi állapot.

Mentőkészülékek a villamoson. A gyakori elgázolások miatt, a kereskedelmi miniszterium, a fővárosi közúti kocsikon, kísérletképen mentőkészüléket alkalmazott. A mentőkészülék egy alkalommal már kifogástalanul működött. A háló az illetőt automatikusan felkapta és anélkül, hogy a legcsekélyebb sérülést szenvedte volna, megmenekült a halálos veszedelemtől. Valószínű tehát, hogy ezzel az összes kocsikat felfogják szerelni.

D.M.K.E.-előadások. I. csoport. Folyó évi december 7. (vasárnapon) d. u. 4 órákor előadást tart az ujvidéki állami polgári fiúiskola tornatermében *Jspánovis Sándor*, budapesti tanár úr *Lappföld természetes szépségeiről és érdekes népszokásairól.* Az előadó, ki Lappországot bejárta, előadását saját felvételei után készített érdekes, tanulságos és szórakoztató vetített képekkel kíséri. Az előadás két részből áll: 1.) éjféli nap országa, 2.) lapp rokonok. (45—45 képpel.) Felhívjuk a közönség figyelmét a rendkívül vonzó előadásra, melyre a közönséget ezennel tisztelettel meghívjuk. Az előadások díjmentesek! Az előadásokat rendező bizottság.

Az U.T.K. e hó 13-án, szombaton a Kovácsszálló nagy vigadótermében fővárosi színvonalon álló hangversenyműsorral kapcsolatos táncestélyt rendez, mely iránt érthetőleg a társadalom előkelő köreiből általános érdeklődés mutatkozik. Az estélyre meghívók bocsájtatnak ki és aki elnézésből ilyen nem kapott, forduljon a rendezőséghez. (Telefon 351.)

Cigányhangverseny Ujvidéken. Az Elite-kávéház azt a dicséretes és általános tetszéssel fogadott rendszert valósítja meg, hogy hetente két napon át Délmagyarország legjobb cigányzenekarait ujvidéki vendégjatekra nyeri meg és lehetővé teszi, hogy Ujvidéken a legjobb zenekarokat megismerhessék. *Sipos* a kitünő zombori primás páratlan sikerű mult heti szereplése után a Bácska másik nagyon kedvelt, legjobb primása: *Yerebes Pista*, óbecsei zenekara fog az Elite kávéházban *hétfőn és kedden* e hó 8-án és 9-én hangversenyezni. *Yerebes* annyira neves, kitünő, az első közt is a legjobb primás, hogy két napi vendégjétéka zenei szenzációszamba megy. A hangversenyek iránt általános érdeklődés mutatkozik.

Esperanto tanfolyam *Kardos Béla* esperanto tanár, ki legujabban Ssamossujvart, Déván és Hátszegben több mint 500 tagból álló tanfolyamot tartott, Ujvidéken 4—6 hetes tanfolyamot szándékozik december és január hóban tartani heti 3—4 órával. A tanfolyam díja személyenkint 10 korona, 1 családból két, vagy több tag 6-6 K. tanulók 6 K-t fizetnek. Akik részt venni óhajtanak, sziveskedjenek e szándékukat és lakásukat, egyszerű levelezőlapon *Ábrahám János* könyvkereskedésében bejelenteni. A tanfolyam kedden d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órákor kezdődik a *Winkle* féle vendéglő belső termében.

Ingyen oltás. A földmívelésügyi miniszter 50,000 K hitelt engedélyezett arra a célra, hogy a városi és járási kir. állatorvosok szegényebborsú kiscigány állatait lépfene, sertésorbán és sercegűszög ellen beoltás. Azok a kiscigányok, akiknél e szóban lévő betegségek évről-évre elő szoktak fordulni, a baj orvoslása végett az illetékes városi vagy járási állatorvosokhoz fordulhatnak.

Ne várjunk öbe tett kézzel addig, míg a baj gától megszűnik és ez a jobbik eset, hanem folyamodjunk egy oly szer használatához, melynek sikere kétségtelen. Ilyen szer a *Sirolin „Rosche”* ezt a legelőkelőbb orvosok rendelik nap-nap után. Ezzel a készítménnyel következetesen használt kura mindig a kívánt eredménnyel jár. Megszűnik a köhögés, a légzés szabaddá válik, a lelki levertség helyét ad az életörömmel. Aki eléggé óvatossá és okos tud lenni, már a legkönnyebb természetű meghűlésnél a *Sirolin „Rosche”* használatához fordul, kellemes íze miatt is igen kedvelik. Étvágygerjesztő hatása kiváló tulajdonsága, mert az elgyengült szervezetet közvetve erősíti. Az étvágy és táplálkozás fokozása különösen a tuberkulózisoknál rendkívül fontos. Már rövid használat

A rendőrkapitányság felhívása a husiparosokhoz. 9649/kpt. 913. A husiparosok mérésük céljából a husiparosokhoz intézett felhívásomra nyert válasz tárgyában. Végzés: Tekintettel arra, hogy a husiparosok által szerkesztett beadványban kitüntették husiparosok számos más város husiparosai magasabbak, aziránt intézek újabb felhívást a husiparosokhoz, hogy f. hó 15-ig igyekezzenek az árakat még mérsékelni, s ezt hivatalosan tudomásomra adni, mert ellenesetben kénytelen leszek a városi tanácsnak előterjesztést tenni aziránt, hogy hatóságai hosszabb ideig Belgrádból behozott hus árussítassák.

Kártérítési perek a kolera miatt. A cservenkai cukorgyárat a hatóság lezáratta, mert a munkások közt kiütött a kolera. Ezért a gyár egyidőre beszüntette üzemét s az igazgatóság felmondta a répatermelőket által a gyár részére szerződésileg biztosított répaszállítványokat és azoknak átvételét megtagadta. Emiatt nagy mértékben sujtották a termelőket, mert termelvényüket sehol sem tudják értékesíteni. A répatermelők a kártérítési perek egész sorozatát indították meg, a cservenkai cukorgyár ellen.

Levágott baromfival nem szabad házalni. A hussal való házalást kifejezetten tilalmazta eddig is a miniszteri rendelet, mely azonban levágott csirkéről és szárnyasról nem beszélt. Egy konkrét eset kapcsán a földmívelésügyi miniszter úgy döntött, hogy a baromfival való házalás éppúgy tilalmas, mint bármely más hussal való házalás.

Szülői értekezlet. A helybeli áll. polgári fiúiskola f. hó 7-én vasárnap délután 3 órákor tartja meg ezidei első szülői értekezletét. Újból felhívjuk a szülők és tenügybarátok figyelmét erre a nagyhorderejű iskolai tevékenységre.

Késelés Az első kerületi legények vasárnap éjjel összeverekedtek a Magyar-utca alsó végén és *Sándor János* teledi legényt több helyen veszélyesen megszurkáltak. Mire a rendőrség a tragédia színhelyére érkezett a tettesek már kerekelt szökhöztek. A sérült azonnal beszállították a kórházba. A nyomozás során megállapították, hogy *Mészáros Mihály* bicskaja okozta a sebesülést.

Csak azoknak a cigarettázóknak

Égőszerejükre való tekintettel, a sajnálnak naponta 1-2 fillert költöket kiadni:

Subspecialité

120 Lap 20 filler

70 " 12 "

Adósz. (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronx- és szinnyomás valamint asinadéki gyógyvezető. Ambrózióknak vannak, de mindenképpen lapocskában és hüvelyben benne van a szinnyomással a végye és a gyóros aláírása „Modiano”

Főraktár: ERNST JÁNOS és FIAI dohány nagy és különlegességi árudájában. 11—15

ntán ellenállóképességet ad a szervezetnek és ezt a légzőszervek sokáig meg is őrzik. Tehát bizonyos mértékben a *Sirolin „Rosche”* tartós hatása.

Hogy milyen értéke van a *Sirolin „Rosche”*-nak, az tényekkel bizonyítható, nem kevesebb, mint 300 utánpótlás van forgalomban és ezek nagyrészt hasonló hangzású nevet viselnek, de összetételüknek milyensége messze elmarad az eredeti mögött. Vasárlásnál éppen azért hangsúlyozza kérjük *Sirolin „Rosche”*-t és ne engedjük magunkat más készítmény vásárlására rávenni, mert a *Sirolin „Rosche”* a tudomány mai állásponjtja szerint a leghatásosabb szer a tüdőbajok és tuberkulózis ellen.

Az **APOLLO** mozgó a mai műsor keretében mutatja be a Nordisk Film Compagnie szenzációs, világszerte óriási feltűnést keltett újdonságát, „*A hatalmas harmadik*” című érdekesítő négyfelvonásos drámát, amelynek főszerepét *Betty Nansen*, a hírneves tragika játssza, akinek ez az első fellépte a filmen. Hétfőn és kedden a közkedvelt *Wanda Freumann* és *Viggo Larsen* felléptével ugyan csak Nordisk slager, „*A cirkus ördöge*” c. 3 felvonásos artista dráma kerül színpadra szép kísérőműsorral. — A TIVOLI mozgószínház ma vasárnap színpadra hozza az „*Isteni tűz*” c. 4 felvonásos drámát, míg hétfőn „*Az aranykereszt*” c. nagyhatalús 2 felvonásos dráma megy, külön kísérőműsorral.

Mennyi kenyeret eszünk? Legfőbb napi élelmicikkünk a kenyér. Nem régen érdekes statisztikai kimutatás jelent meg arról, hogy Európa különböző országaiban fejünkint mennyi kenyeret fogyaszt a lakosság. Legnagyobb a kenyérfogyasztás — Dániában. Ott évenként egy ember 287 kg. kenyeret fogyaszt el. Magyarországon 1—1 lakosnak évi kenyér-szükséglete 190 kg. Legkevesebb a kenyérfogyasztás Portugáliában, ahol 102 kg. kenyér jut egy-egy lakosra évenként.

A vasutas takarékpénztár közgyűlése. Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztárnál levő állapot már régóta izgalomban tartja az egész vasutas társadalmat, a károsult betevőket és a részvényeseket. Az igazgatóság ugyanis rossz üzletekbe bocsátkozott, melyek tönk szelére juttatták az intézetet. A múlt héten tartott közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatát, mellyel a takarékpénztár fel-számolását kimondották. A betétek visszafizetését december 1-én megkezdte az intézet.

Minden izben hazai gyártmány a világ-hírű RÉTHY-féle pemetefű-cukorka, a kölhöges és rekedtség e jól ismert háziszere. Gyermeknek is adható, mert drasztikus szereket nem tartalmaz, kellemes ízű, az étvágyat, a gyomrot, fogakat nem rontja. A dobozon és a cukorka minden darabján rajta legyen e név: RÉTHY. Ára 60 fillér minden gyógyszerárban és drogériában. 2—5

Vizvezeték Szabadkán. Szabadka város elhatározta, hogy a lakosság vízszükségletének kielégítésére több ártézi kutat furat, ezeken a vizet összegyűjtve, vízvezeték útján juttatja a lakásokba. Egy ártézi kut már kész. Kissé sokba került. A kut vizsgálata azonban rendkívül gazdag. Percenkint 1300, óránként 78,000 s naponként két millió liter sós és mézsmentes vizet ad. A legjobb reménységgel nézhetnek tehát a szabadkaiak a vízvezeték jövője elé.

Hát a pénz? A pénzügyi piacon külföldön derengés, viharas mutatkozik az állandó le-sújtó borulat után. Az enyhülés kétségtelen jele, hogy a közeli multhoz képest is elegendő pénz áll a hitelkeresők rendelkezésére, ami kedvezően hat a külföldi váltók áralakulására. A magánkamatláb határozottan csökkenő irányt mutat. A külföldi piacról kedvező hírek érkeznek. Parisban hónapok óta nem volt olyan olcsó a pénz, mint most. Berlinben is javul a helyzet. És nálunk? ...??

Választás Horvátországban. A választási agitáció már Horvátország minden részében megindult, még mielőtt a választásokat kiírták volna. Simanovben a koalíció Popovics Szvatiszlav zimonyi ügyvédet jelöli, aki önálló szerbparti. Zimonyban eddig két jelölt van, az egyik Rakodczay volt bán, a másik Jents Ferenc zimonyi építőmester, mindkét jelölt unionista pártönkivüli.

Vasuti szerencsétlenség. Baján a napokban súlyos baleset történt a vasuti pályaudvarban. Egy vasuti munkás a sorompónál foglalatokodott, mikor a sorompó hirtelen megindult és oly szerencsétlenül ütötte meg a munkást, hogy jobb alsó karját teljesen összezúzta. Súlyos sérülésével órákig járkált, míg első orvosi segílyt tudott kapni.

Gyújtogató gyerek. Bácsborsódon okozott bajt egy öt esztendő ficska. Muity Lajos öt esztendő ficskájára a konyhából gyufát vitt ki az udvarba és ott konyhát játszott. A játéknak rossz vége lett. Meggyuladt az apja szénája, buza és zabszalmája és kicsi hija, hogy a ház is le nem égett.

Belefut a kenderbe. Rimpf József bácsujlaki jómódu gazda a napokban egy kocsi kenderrel szállított a palánkai hetivására. A sűrű ködben a lovak eltévedtek és a kocsi nekivitték a dunabökényi töltésnek, ahol a kocsi fölfordult és maga alá temette a gazdát. Csak másnap vették észre a szerencsétlenséget, mikor a sűrű köd már eloszlott. A segítség azonban már késő volt, mer Rimpf megfulladt a kenderben.

A pincérfü találmánya. Székesfehérvár városának ma holnap egyik nevezetes embere lesz Wolf György 16 éves pincérfü, aki nem kevesebb mint 4 találmánnyal dicsekedhetik. Az ügyes fiu mindig valami új dolgon töri a fejét. Van a fiúnak egy vasuti összejelző-készletet elhárító vészjelző találmánya, de kitalált egy önműködő vasuti kocsikapcsolót is. A Máv. eddig 2500 K-t fizetett ki a feltalálónak, hogy a Máv. műhelyeiben folytathassa a találmányok kipróbálását. Most aztán tárgyalások indultak meg a találmányok megvételére ügyében.

Gyilkos merőylet a feleség ellen. A napokban Szabadkán a halasi szőlők közt levő munkásházak egyikében véres családi dráma játszódott le. Dedki Mihály 34 éves gyári munkás négyszer rálőtt a feleségére, akit halálos sérülésekkel szállítottak a mentők a kórházba. A hitvesgyilkos munkást a rendőrség letartóztatta.

Mit kell egy fiatal leánynak tudnia házassága előtt? Ezzel a címmel bocsájtott ki egy élelmes lipcei könyvkereskedő egy vastag könyvet, a melynek kellő reklámozásáról sem feledkezett meg. Az újsághirdetéseket, a melyek egész hasabokon keltették fel Németország fiatal leányainak az érdeklődést, még azt is hozzátették a címhez, hogy a könyv, amely az izgalmas témákról szól, igen kimerítő és nagyon olcsó, két márkáért már meg is kapható. A „Gesetz und Recht” című jogi szaklapban olvassuk most azt a hírt, amely a feltűnő hirdetések után éppenséggel nem meglepő, hogy a kiadóhoz több mint 25 ezer rendelés érkezett be a könyvre. A kíváncsi megrendelők meg is bűnhődtek: szakácskönyvet küldött nekik a könyvkereskedő és nagyon érdekes, hogy egyetlen egy megrendelő sem küldte vissza a könyvet és senki sem követelte vissza a két márkát. Az ügy mégis törvényszék elé került. A könyvkiadót versenytársai tisztességtelen verseny címén feljelentették és a vádlott éppen azzal védekezett, hogy rosszhiszemű megtévesztés nem forgott fenn, mert a megrendelők egyike sem küldte vissza a könyvet. A törvényszék még nem döntött.

Leforrázott asszony. A napokban az óbecsei Vadászúrt szállodában alkalmazott Vecsernyés Viktor kávésléány forró kávéval leöntötte Kiss Paulina cselédasszonyt, aki súlyos égési sebeket szenvedett. Ébred utáni órákban, mikor a legtöbb forró fekete kelendő a kávéházban, történt, hogy a két nő valami csekélység miatt összeszólalkozott, miközben a forró vízzel telt edényt vivő Vecsernyést Kiss Paulina meglökte, aki hirtelenkezűségével a forró folyadékot ellenfelére locsolta ki, úgy hogy Kissnek arcát, mellét, bal vállát leforrázta. A rögtön oda hívott orvos véleménye szerint az asszony sérülései súlyosak.

D.M.K.E.-adományok nyugtázása. A folyó évi december hó 2-áig következő önkéntes adományok folytak be pénztárunkba: Báro Ohrenstein Henrik 100 kor., Ujvidéki Takarékpénztár 50 kor., dr. Fenyő Győző és Ujvidéki Ipari és Kereskedelmi Takarékpénztár 25—25 kor., Balassa Henrik, dr. Belohorszky János, Brunner Ede, Ujvidéki Magyar Casinó, Dietzgen Gábor, dr. Gál Ödön, Herbach József, dr. Kleiszner Gusztáv, dr. Kubinyi Károly, dr. Lusztig Nándor, dr. Z. S. 20—20 kor., A. B., Besze Mikály, dr. Endrőczy Mihály, Ernst Bernát, Ernst József, dr. Kovács, Leitner, dr. Leitner Benő, Polák Simon és Rösler cég, Rehák Ferenc, Szalai Lajos, dr. Szilávy Kornél 10—10 kor., dr. Balassa Viktor, dr. Barta Félix, Farkas Mór, dr. Groszmann, K. J., Kassovitz Miksa, dr. Maros Károly, Márton Sándor, N. N., Roth Vilmos, dr. Schossberger Sándor, Tibor Mihály, dr. Vermes Imre, Vig

és Katona, Weisz Frigyes (Csurog) 5—5 kor., Gaiszler József és dr. Handler Zsigmond 3—3 kor., végül Bakonyi Hugó, Echner, Friedmann, Ernst Ottó, H. G., Herger Ágoston, Kis, Philipp Károly, X. Y. és dr. Ziprisz Oszkár 2—2 kor., összesen 641 korona. Fogaájuk a nemes-szívű adakozók az egyesület ujvidéki osztályának öszinte háláját, legyenek meggyőződve róla, hogy az egyesület tőle lehetőleg mindant el fog követni, hogy működése minden tekintetben az adakozók intenciójának és így az egyesület hazafias céljának megfelelően. Ezen-tul nekünk szánt adományokat közvetlenül az egyesület ujvidéki osztályának elnökségéhez vagy pénztárához (folyammérnökség) kérünk juttatni. *Az elnökség.*

RIPORTOK.

Feszült várakozással tekintünk a delegáció tárgyalására. *Eddig a nagy világ előtt meg tudtuk őrizni önruralmunkat.* Fájdalom, az ideai delegáción oly tünetek mutatkoztak, melyek — ha nem kapunk röviden észbe — teljesen le-rontjuk hitelünket.

Ugy látszik, be fog következni az, — magyar történelmünkben többször ismétlődő jelenség — hogy ennek a szegény magyar nemzetnek kell a *lármas hazajafiak áradozó hazaszereite miatt szenvednie.*

Azt mondják, hogy *a politikai zavarok okozzák a mostani pénzügyi és gazdasági válságot.*

Csak részben. Egész világ baja az most. De hamarabb érne véget a válság, *ha a személyi harcokkal felhagynánk.* Nem először viseljük a csapásokat. Elviseljük azokat most is és nem fogunk összeroppanni.

A városháza előtti tér új alakot vesz fel. Az ottani ákácfaikat fejszevágások kidöntötték. *Virággyak kerülnek oda félkör alakban*

Csak ezt jegyzem meg: *debuisset pridem!*

Ferdinánd, bolgár cár ellen — úgy lát-szik orosz-francia mesterkedés révén — táma-dások folytak az utóbbi napokban. *Őt okolják Bulgária szomorú sorsáért.*

El akarták venni a király kedvét a bol-gár tróntól. De Ferdinánd nem hederit erre az ármányos politikai próbára.

Ha a Szt. Háromságtéren látom azt a sok egy és kétfogatu bérkocsit, a részvét bizonyos neme fogja el szívemet, mert *sajnálom az ott álldogáló fáradt lovakat s a mellettük di-deregye unatkozó kocsisokat.*

Valami újítást kellene keresztyülni ebben a tekintetben is. Talán olyformán, hogy a bérkocsistandon két léc között kiemelkedő táblára feliratnák a bérkocsis neve és lakása. Ha a bérkocsis úton van elfoglalva, akkor távozás előtt a maga tábláját kiveszi a lécből, ha pedig szabad, a fuvart kereső a standról megláthatja, hol kaphat azonnal kocsit.

Uri publikumnak való a korzózás. Célja tulajdonképen az volna, hogy a hivatalok fülledt levegőjében szenvedő beamterek és a háztartás ezerféle foglalkozásaival lekötött fehérnép, *testet-lelket üdítő mozgást végezzenek a friss levegőn.*

Hétköznap valahogyan csak megvagyunk. A korzón fel-alá sétálva gyönyörködünk a szép kilivilágításban, a téli kosztümön, az Árgus-szemekben . . . De vasárnap délután és este ez kivan zárva. Bakák, cselédek és kocsisok . . .

csoporthoz verődve szinte elzárják a sétareket. Jó volna a plebset eziránt megrendszabályozni is illendő utcai viseletre inteni. *Rip.*

Ingyen ráfizetés nélkül becserél öreg használt gramofonlemezeket ujakra **Wagner „Hangszorkirály“** Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen. 37-100

== Hatóságilag engedélyezett ==
VÉGELADÁS
 divatos női- és gyermekkalapokban. Mélyen leszállított árakon!
Oselikovits Malvin,
 Kossuth Lajos-utca 42.
 1-1

Magyar királyi államvasutak
 327961/1913. szám.

Árverési hirdetés.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teherárúraktáraiban d. e. 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladni:

Állomás	Dátum
Arad állomáson	1913 dec. hó 15-én
Békésesaba	" " " 22-én
Brassó	" " " 29-én
Budapest dp. teherp. u.	" " " 22-én
Budapest ny. pályaudvar	" " " 18-án
Debrecen	" " " 16-án
Eszék	" " " 16-án
Fiume	" " " 20-án
Győr	" " " 18-án
Kassa	" " " 19-én
Kolozsvár	" " " 23-án
Losonc	" " " 23-án
Miskolc	" " " 22-én
Nagyszében	" " " 29-én
Nagyvárad	" " " 23-án
Pápa	" " " 17-én
Pécs	" " " 15-én
Pozsony	" " " 18-án
Sátoraljaiújtelep	" " " 29-én
Szabadka	" " " 17-én
Szatmárnémeti	" " " 18-án
Szeged	" " " 15-én
Szolnok	" " " 19-én
Temesvár Józsefváros	" " " 23-án
Ujvidék	" " " 30-án
Zágráb	" " " 18-án

Budapest, 1913. november hóban.

(Utánnyomás nem díjaztatik.) *Az igazgatóság.*

KÖHÖGÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Millió ember szereti a világhírű **RÉTHY-cukorkát**, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Mégülés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. **Vasárnapon vigyázzunk** és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY“ név. 1 doboz ára **60 fillér**, kapható mindenütt. Postán küld **5 doboz franko 2-5** 3 koronáért:

RÉTHY BÉLA gyógyszerész **BÉKÉSESABA.**

Alkalmazást keres!!!

A könyvelést kiválóan értő és abban nagy járatossággal rendelkező fiatal erő alkalmazást keres helyben, vagy a környékben.

Szíves megkeresések „könyvelés“ jellegre a 1-1 kiadóra kéretnek.

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.
 Ujvidék—Vukovár

Péntek ki-vételével naponta	Állomások	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrád	" 3:55
5:30	" Dunabölkény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújlak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

Telefon 134.

Artyezék ingyen és béméltve.

Első délmagyarországi kocsigyár
REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkók, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

26-52

VILLA

az ujvidéki tisztviselőtelepen — mely 5 szobából, nagy verandából, teli-, nyári- és mosókonyhából, fayanc-berendezéssel felszerelt fürdőszobából, fa- és kokszkamrából, pincéből, virágos- és konyhakertből, elkerített baromfiudvarból állal és disznóóllal, villany- és vízvezetékkel, 13 1/2 m. mély fűt és ihatóvízű villanymotoros szivó- és nyomókutból áll — 1914. január hó 1-től k iadó esetleg eladó. Bővebbet: *Molnár Károly* polg. isk. tanárnál 5-5 *Torontóvársárhelyen.*

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.
 316961/913. számhoz.

A karácsonyi ünnepek alkalmából közlekedő külön személyszállító vonatok.

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erősebb személyforgalom akadálytalan lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül az alábbi vonalon külön személyvonat fog közlekedni:

Ujvidéktől—Budapest keleti p. u.-ig.

Folyó évi december hó 23., 24., 27., 28-án és 1914. évi január hó 2-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Ujvidékről d. e. 10 órakor, érkezik Budapest keleti p. u.-ra este 6 óra 15 perckor.

A felsorolt külön vonatok részletes menetrendjeiről a kiadott külön fali hirdetés nyújt bővebb felvilágosítást. 3-3

*** Férfi-, női- és gyermek- divataruház ***

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindenféle legújabb divat szerint készült férfi, női és gyermekruhákban és konfekciókban.

Szabott áru

Szabott áru

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruhá áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN

Kossuth Lajos-utca 25. Az őszi és téli idényre ajánlja Ujvidék és környéke nagyérdemű közönségének rendkívül nagy raktárát **úri-, férfi-, női- és gyermekruhákban**; különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan paletok és sport-jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből. Az árak a legutányosabbak. Olesón és nagy mennyiségben sikerülvén árukat beszereznem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsóság** tekintetében is minden igényt kielégíthetek.

TANULÓK és IPAROSOK különös engedményben részesülnek. A nagyérdemű közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választéku áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolcsóbbat vásárolhatja.

14— Cégem nem tévesztendő össze a helybeli Kapamacsija és Bondi céggel.